

Na volitve!

Še slab mesec nas ločuje od volitev. Vsi polnoletni državljani bomo poklicani na volišča za obnovo evropskega parlamenta, v številnih naših občinah v tržaški, goriški in videmski pokrajini pa bomo glasovali še za župane in člane občinskih svetov.

Tokrat je novost v tem, da bodo volišča odprta na soboto in nedeljo, ne pa na nedeljo in ponedeljek, torej v soboto, 7. junija, od 15. do 22. ure in v nedeljo, 8. junija, od 7. do 22. ure.

Sodelovati na volitvah je naša pravica in dolžnost. Za pripadnike naše narodnostne skupnosti še bolj kot za ostale. Če ne bomo sami izbirali svojih predstavnikov, če ne bomo preko svojih predstavnikov postavljali svojih zahtev, se ne bo nihče oziral na nas. In to velja povsod: od najmanjše občine do evropskega parlamenta.

Na evropske volitve gre slovenska stranka tudi letos v znamenju solidarnosti med manjšinami in samostojnega nastopanja. Slovenska skupnost je potrdila volilni dogovor z Južnotirolsko ljudsko stranko (Südtiroler Volkspartei – SVP) in uvrstila na njeno evropsko listo najuglednejše ime, ki ga danes premoremo Slovenci v Italiji. Naš kandidat je pisatelj prof. Boris Pahor. Njemu zaupajmo svojo preferenco na glasovnici za evropske volitve, da bomo s tem potrdili svoje ideale glede narodne identitete, manjšinskih pravic, sožitja, socialne pravičnosti.

Kljub volilnim reformam v smeri večinskega sistema je Južnotirolski ljudski stranki uspelo ohraniti v zakonu za izvolitev evropskih poslancev iz Italije posebno zaščitno določilo, tako imenovani „evropski volilni model“. Če se manjšinska stranka poveže z večjo stranko in kateri izmed njenih kandidatov prejme vsaj 50.000 preferenc, je vsekakor izvoljen, če je koalicija skupno dosegla vsaj eno mesto v okrožju. Južnotirolski stranki je to vedno uspelo, njen dosedanji evropski poslanec, pravnik in časnikar dr. Michl Ebner pa se po 15 letih dela v Strassburgu in Bruslju poslavlja. Nasledil naj bi ga 40-letni agronom dr. Herbert Dorfmann, s katerim smo že navezali pristrčne stike. Ebnerju, ki je velik prijatelj Slovencev in je bil vedno pripravljen pomagati, ko je SSK kaj potrebovala na evropski ravni, pa naj gre topla zahvala!

O občinskih volitvah v vseh treh pokrajinah obširno poročamo v tej številki.

Na Goriškem je, žal, naletel na gluha ušesa predlog Slovenske skupnosti rojakom, ki se zbirajo okoli list Občinske enotnosti, da bi prišlo do dogovorov za skupno upravljanje naših domačih občin. Slovenska skupnost se zato v Števerjanu, Sovodnjah in Doberdolu predstavlja s svojimi listami pod znakom lipove vejice. V Števerjanu in Sovodnjah ima svojo župansko kandidatko oz. županskega kandidata, v Sovodnjah pa z listo Skupaj za Sovodnje podpira skupnega županskega kandidata.

Na Tržaškem je glede predloga o skupnem upravljanju prišlo do začetnih pogovorov in medsebojnih zagotovil o tesnejšem sodelovanju v zgošči občini, kjer se SSK predstavlja s svojo listo in županskim kandidatom. V Dolini in na Repentabru pa sta bila potrjena dosedanja uspešna sporazuma v korist domačega prebivalstva. V Dolini ima SSK svojo listo, dosedanjo županjo in sedanjo župansko kandidatko, ki izhaja iz njenih vrst, pa ob Slovenski skupnosti podpirajo še tri liste. Na Repentabru so kandidati SSK na širši listi Skupaj za Repentabor, njen županski kandidat in dosedanji repentabrski podžupan pa je z županski kandidatom Napredne liste podpisal sporazum o skupnem upravljanju občine: zmagovalec bo župan, drugouvrščeni kandidat pa podžupan. Odbor bo skupen.

Ponosno stopimo torej na volišča in podprimo naše kandidate, da bomo imeli v nelahkih časih trdne predstavnike.

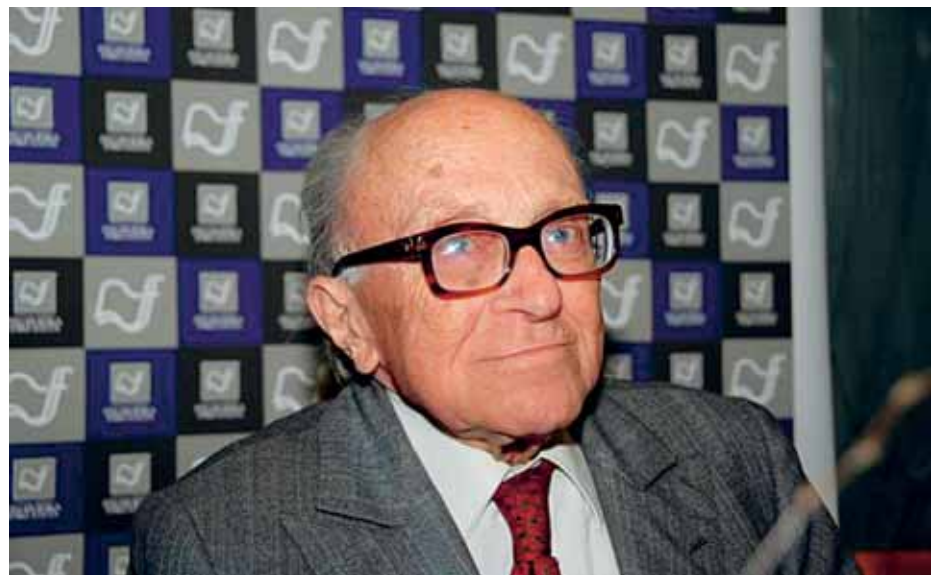
Boris Pahor kandidat, ki je v čast Evropi!

Kandidatura prof. Borisa Pahorja za evropski parlament je od prvega trenutka sprožila val reakcij in pritegnila pozornost vsedržavne in mednarodne javnosti. Tega ne moremo trditi za nobenega drugega kandidata, saj se „kadrovanje“ oz. novačenje bodočega parlamenta odvija predvsem na modnih defilejih, nogometnih igriščih in opuščeni filmski scenah. Slovenci v Italiji kot tudi vsa demokratična javnost moramo biti ponosni in počaščeni, da se v tem pravem vrtincu razvrednotenja politike in institucij vendarle najde kdo, ki se lahko postavi s svojo kulturno, človeško in politično veličino. To je naš Boris Pahor, ki se je kljub nedvomni teži skoraj že šestindesetih let odločil, da svojo osebo in svoj ugled postavi v službo vrednot, v katere trdno verjame in na katerih prepričano in ponosno vztraja že celo življenje.

Prof. Boris Pahor je bil priča vsem zablodam krvavega 20. stoletja. Leta 1920 je bil priča fašističnemu požigu Narodnega doma v Trstu, nato je v svoj spomin leto za letom tlačil boleča prizorišča številnih drugih zločinov nad slovenskim prebivalstvom. Že kot mlad študent je pletel stike s številnimi legendarnimi predvojnimi antifašisti. Po padcu fašizma se je pridružil Osvobodilni fronti, nakar je zadnje leto vojne okusil še grozote nacističnih koncentracijskih taborišč. Na osnovi teh izkušenj je vse poveljno obdobje prepričano zagovarjal slovensko samobitnost, pluralizem in demokratični ustroj. Njegove jasne besede in pogumne kritike so mu povzročile nemalo težav tudi v odnosih do jugoslovanskih oblasti. Vse te izkušnje je tržaški pisatelj prelijal na papir in njegove literarne umetnine so danes neprecenljiv pomnik za sedanje in vse bodoče generacije. S svojimi deli je še posebej jasno in odločno obsodil zloči-

ne fašizma, ki jih uradna Italija še vedno pometa pod preprogo in s tem onemogoča nepotrebno katarzo italijanskega zgodovinskega spomina.

Boris Pahor je vedno zagovarjal potrebo po avtonomnem, enotnem in demokratičnem političnem nastopanju slovenske manjšine. Vedno je zagovarjal pravice narodnih manjšin do samoodločbe, obstoja in razvoja.

Boris Pahor je že večkrat kandidiral na listah Slovenske skupnosti, nazadnje na lanskih deželnih volitvah. Nikdar ni šlo za kako bolesto ambicijo, da bi se sam kam povzpel. Tega Pahor ne potrebuje, saj ga je na najvišji piedestal postavilo življenje. S svojo kandidaturo na listi Južnotirolske ljudske stranke SVP, ki je slovenski manjšini tako v Rimu kot v evropskih forumih vedno in dosledno ob strani, ponovno potrjuje željo in pripravljenost, da v prvi osebi in brez slepomišljenja največ prispeva k temu, da bo v evrop-

skem parlamentu ponovno sedel pričljivi in glasen zagovornik manjšin.

Glas za Borisa Pahorja je zato jasen opomin Evropi, da se ponovno zatre v lastne temelje, v vrednote sožitja in enakovrednega obravnavanja vseh jezikov in kultur, ki jo sestavljajo. Glas za Borisa Pahorja naj bo znak, da korenine skupnega evropskega drevesa segajo globoko v čase, ko si je Pahor-

jeva generacija z uporom in za ceno milijonov človeških žrtev izborila pravico do svobode in sobivanja med različnimi, a vendar enakovrednimi in enakopravnimi sosedi. Je glas za kraško korenino, ki mlade še vedno nadvse učinkovito nagovarja s svojo vitalnostjo in ustvarjalnostjo, s svojo pokončnostjo in premočrnostjo.

Glas za Borisa Pahorja naj bo ponovno glas za vse nas – in glas za Evropo na melodiji Prešernove Zdravljice s primesjo Vstale Primorske.

Igor Gabrovec

30 let od prvih volitev v evropski parlament

Prihodnjega 6. in 7. junija bomo že šestič volili predstavnike v evropski parlament, ki deluje kot organ Evropske unije tudi z določenimi zakonodajnimi pristojnostmi. Zdi se primerno spomniti, da so bile prve zadevne volitve 10. junija 1979, to se pravi točno pred 30 leti. Pred tem so namreč evropske poslance imenovala države članice Evropske gospodarske skupnosti, predhodnice današnje Evropske unije. Zato pomeni uvedba neposredne izvolitve članov evropskega parlamenta pomemben korak v procesu uveljavljanja pristojnosti temeljnih organov evropske povezave.

Hkrati naj slovenske volivce spomnimo, da je stranka Slovenske skupnosti neposredno sodelovala pri volitvah evropskega parlamenta od vsega začetka, in sicer v sklopu list narodnih manjšin in avtonomističnih gibanj v Italiji. Tako je na prvih volitvah za evropski parlament, 10. junija 1979, s svojima kandidatom, deželnim sve-

tovalcem Dragom Štoko in deželnim predsednikom SSK Andrejem Bratužem, nastopila na listi Union Valdôtaine, katere duša in nosilec je bil že pokojni Bruno Salvadori. Lista je v severovzhodnem volilnem okrožju, v katero spada tudi območje FJK, prejela 46.917 glasov, v celotni Italiji pa skupno 165.285 glasov. Za malenkost ni dosegla potrebnega kvocienta in zaradi tega ni mogla izvoliti predstavnika na osnovi vsedržavnih ostankov glasov.

Na evropskih volitvah leta 1984 je lista manjšin (UV – Sardinci – SSK) prejela 190.000 glasov in izvolila predstavnika iz vrst Sardinske akcijske stranke. Med kandidati je bil takratni deželni tajnik SSK Andrej Bratuž.

Leta 1989 je lista manjšin Federalizem potrdila svojega predstavnika. Na skupni listi sta v severovzhodnem okrožju za SSK kandidirala pisatelj Boris Pahor in Andrej Bratuž, drugod po Italiji pa še drugi predstavniki.

Lista Federalizem (manjšinske in avtonomistične skupine, tokrat brez Sardincev) leta 1994 ni uspela izvoliti svojega predstavnika. Za SSK so takrat v severovzhodnem okrožju kandidirali pisatelj Alojz Rebula, Martin Breclj, Rafko Dolhar in Andrej Bratuž, kandidate pa je imela še v drugih okrožjih.

Ker se je zavezništvo manjšin razšlo, je Slovenska skupnost na četrth evropskih volitvah leta 1999 sklenila sporazum z Južnotirolsko ljudsko stranko (SVP), ta pa je bila na osnovi volilnega zakona povezana s Prodijevimi Demokrati. Na listi SVP je za Slovensko skupnost kandidiral zgodovinar Jože Pirjevec. Izvoljen je bil južnotirolski kandidat Michl Ebner, ki je bil evropski poslanec že od leta 1994.

Na zadnjih evropskih volitvah leta 2004 sta SVP in SSK potrdili dogovor, lista pa je bila povezana s Prodijevo Oljko. Na listi SVP je za Slovensko skupnost kandidiral Drago Štoka. V parlament pa je bil potrjen Ebner.

OBČINSKE VOLITVE NA T

Občina Dolina

Štiri liste za Fulvio Premolin

Pred približno tremi meseci so se pričela pogajanja med dosedanjimi koalicijskimi partnerji, ki so pred petimi leti podprli zmagovito kandidaturo prof. Fulvie Premolin za županjo v občini Dolina. Od vsega začetka je bilo dokaj razvidno, da si vsi želijo njene ponovne kandidature za župansko mesto. Posamezna stališča, ki so prihajala na dan med sestanki v iztekajočem se mandatu, so stranke povzele in nato sestavile konkretne predloge za nove temelje nove uprave po letošnjih občinskih volitvah.

Dolinska sekcija Slovenske skupnosti je od vsega začetka podpirala zamisel o skupni listi celotne koalicije, saj bi dala zgled večje enotnosti in sodelovanja na občinski ravni. Zaradi različnih stališč koalicijskih partnerjev pa je sekcija sklenila, da se po 15 letih ponovno predstavi s svojim zgodovinskim simbolom lipove vejice. Odločitev o samostojnem nastopu z našim simbolom so naši volivci pozitivno sprejeli. Lista SSK verno odraža bogato občinsko stvarnost.

Pogajalski sestanki so se nadaljevali in prišli smo do dneva, ko so Slovenska skupnost, Demokratska stranka, Komunistična prenova, Stranka slovenskih in italijanskih komunistov ter lista Občani za Dolino uradno izjavili preko medijev, da podpirajo kandidaturo prof. Fulvie Premolin za župansko mesto občine Dolina.

Po skupni odločitvi o notni kandidaturi županskega kandidata so se nadaljevala srečanja za pripravo volilnega programa v skladu s potrebami in željami vseh naših občanov. Sekcija SSK je na podlagi svojega doprinosa k pripravi volilnega programa spoznala, da ima skupno vizijo s koalicijskimi partnerji glede ključnih točk, navedenih v programu. V naslednji mandatni dobi bo sekcija nadaljevala s prizadevanji, da se dokončno izpeljejo že nakazane smernice iz prejšnjega mandata in da se obenem uresničuje novi volilni program.

Na koncu velja poudariti doprinos sekcije pri uresničitvah konkretnih pro-

Fulvia Premolin kot slavnostna govornica sredi predstavnikov oblasti v tržaški Rižarni 25. aprila letos

jektov, kot so upravljanje Doline Glinščice, sporazumi z domačimi srenjami glede samoupravljanja imovine in teritorija, ureditev parkirnega prostora pred občinskim gledališčem F. Prešeren v Boljuncu itd.

Sekcija je prepričano sprejela in podprla projekt ločenega zbiranja odpadkov, ki je že dalj časa splošno uve-

lavljen v mnogih evropskih državah. Njegov osnovni cilj je zmanjšanje onesnaževanja okolja. Postopno uvajanje ekoloških pogledov pri mladih in manj mladih generacijah predstavlja za občinsko upravo ne samo cilj, temveč tudi bogato podlago za racionalno urejanje teritorija in pametno uporabo javnih sredstev v prid davkoplačevalcev.

Občina Repentabor

Naravni kandidat za župana Marko Pisani

Županski kandidat liste Skupaj za Repentabor, ki je izraz Slovenske skupnosti in neodvisnih kandidatov, je dosedanji repentabski podžupan Marko Pisani.

Marko Pisani je mlajši, odlično pripravljen kandidat, saj je uspešno opravil dosedanjo odborniško in podžupan-

videva javna dela za ureditev glavnih potreb vasi v občini, razvoj in ovrednotenje tradicionalnih gospodarskih panog, zaščito teritorija in okolja, ukrepe za razne socialne potrebe občanov, posebno pozornost pa namenja mladim in njihovim potrebam, daje podporo kulturi in športu in se zavzema za razvoj sožitja ter dobrososedskih odnosov.

Listo Slovenske skupnosti, ki podpira Marka Pisanija, sestavlja lepo število ljudi, ki so dejavni na različnih področjih. Razveseljiva je prisotnost več mladih, ki jih je Marko Pisani znal pritegniti k politiki in kandidaturi, kot tudi lepega števila kandidatke. Vsi bodo prinesli novega zagona v občinsko delo. Kandidati so dosedanji svetniki Angelo Barani, Andrej Berdon, Renco Milič in Andrej Škabar ter še Tamara Komar, Luca Barberis, Martina Škabar, Roberta Škabar Kocman, Mitja Briščak, Tamara Škabar Čok, Gabriele Calzi in Maurizio Vidali.

Sporazum, ki sta ga podpisala Marko Pisani in kandidat za župana Napredne liste Kazimir Cibi, potrjuje izkušnjo skupnega upravljanja repentabske občine, ki se je dobro obnesla z dosedanjim županom Aleksijem Križmanom in podžupanom Marikom Pisanijem. Po dogovoru bosta listi po volitvah vsekakor oblikovali skupen odbor. Županski kandidat liste, ki bo dobila največ glasov, bo župan, županski kandidat drugouvrščene liste pa podžupan.

Krajevna sekcija Slovenske skupnosti je soglasno prepričana, da je Marko Pisani najprimernejši kandidat za župansko mesto in ga zato odločno podpira ter pričakuje polno podporo tudi ostalih občanov.

Občina Zgonik

Županski kandidat Žbogar z lastno listo

Slovenska skupnost se predstavlja na volitvah za obnovitev občinskega sveta v Zgoniku s svojim županskim kandidatom Dimitrijem Žbogarjem, tradicionalnim znakom lipove vejice, prenovljeno in pomlajeno listo podjetnih ter sposobnih domačink in domačinov, ki so tesno povezani s teritorijem, ter z jasno vizijo o položaju in razvojnih možnostih občine.

To se lepo vidi v programu, ki se dotika gospodarskih problemov, urbanistike, javnih del, krajevnih prevozov, zdravstva in socialnega skrbstva, šolstva, kulture, športa, upravnega aparata občine in sodelovanja z drugimi krajevnimi upravami, sožitja med Slovenci in Italijani in pa dobrih odnosov s soslednjimi občinami na obeh straneh državne meje.

Tako kot v ostalih občinah, kjer so letos volitve, se je Slovenska skupnost tudi v Zgoniku zavzemala za sporazum z drugo domačo listo, ki tradicionalno nastopa na volitvah, v tem primeru z listo Skupaj, ki je z županom Sardočem doslej upravljala občino.

Dobro vemo, da so v Dolini potrdili sporazum izpred petih let med različnimi strankami in imajo ponovno skupno župansko kandidatko, dosedanjo županjo Fulvio Premolin, ki izhaja iz vrst SSK. Na Repentabru so po petih letih obnovili sporazum med domačima županskima kandidatom, kandidatom Slovenske skupnosti in liste Skupaj za Repentabor Markom Pisanijem ter kandidatom Napredne liste Kazimirjem Cibijem. Kdor bo zmagal, bo seveda župan, njegov tekmeč pa bo podžupan in listi bosta še naprej sodelovali v upravni večini.

V Zgoniku do tega ni prišlo, čeprav so se v ravnokar minulem mandatu odnosi precej normalizirali in je Slovenska skupnost vodila konstruktivno opozicijo. Med pogovori preteklih tednov sta oba županska kandidata, Žbogar in Sardoč, potrdila željo po še boljšem sodelovanju, da bi se dosedanji odnosi še nadgradili in da bi

lahko Slovenska skupnost dala svoj doprinos v delu za skupno korist.

Programa obeh list sta si precej podobna, vendar je prišlo tudi v preteklem mandatu do nekaterih razlik. SSK želi prispevati k reševanju problemov s svojega zornega kota. Tudi nezadovoljstvo med občani, ker je uprava nekatero probleme puščala v nemar, namerava Slovenska skupnost konstruk-

Dimitri Žbogar

ktivno predstaviti v občinskem svetu v želji, da bi prišlo do čimboljših rešitev.

Nenazadnje je zelo pomembno, da se z izvolitvijo večjega števila predstavnic in predstavnikov Slovenske skupnosti obdrži v slovenskih rokah čim večje število občinskih svetovalcev v Zgoniku.

Marko Pisani

sko funkcijo v tej majhni, a pomembni kraški občini, resno je sledil vsemu dogajanju, ki je zadelavo občino, in si tako nabral veliko dragocenih izkušenj v upravi.

Na tej podlagi je tudi pripravil svoj županski in upravni program, ki je konkreten, podroben, uresničljiv, namenjen za dobrobit vseh občanov na celotnem ozemlju občine. Program pred-

Uredništvo in uprava: TRST, Ulica G. Gallina 5

SKUPNOST - Reg. na sodišču v Trstu dne 22. januarja 1977, št. 509. Odgovorni urednik Alojz Tul. Izdaja društvo Skupnost. Poštni tekoči račun: 14739346. - Tiska Graphart s.r.l. - Obrtna cona Dolina 507/10, 34018 Dolina (Trst), tel. 040/8325009.

TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM

Občina Števerjan

Franka Padovan je brez dvoma odlična izbira

Sekcija Slovenske skupnosti za Števerjan predstavlja kot župansko kandidatko učiteljico, vsestransko kulturno delavko in večletno občinsko odbornico Franko Padovan. Ob njej je kakovostna kandidatna lista lipove vejice, ki predstavlja bodisi mladostno zagnanost bodisi zrelo izkušnost, saj želi še naprej uspešno upravljati števerjansko občino. Ciljev za prihodnje petletno obdobje imamo kar precej, a predstavili vam bomo v glavnih obrisih le nekatere.

Stremeti moramo za tem, da bomo uveljavili smisel in duha državnih zakonov 482/99 in 38/01, ki zagotavljata manjšinske pravice, istočasno pa moramo poskrbeti, da se bodo občani italijanske narodnosti čutili del vaškega telesa.

Kjub temu da občina nima neposrednih pristojnosti na gospodarskem področju, bo treba utrditi doseženo go-

spodarsko raven ter spodbuditi čim bolj odprto sodelovanje ne samo na našem občinskem ozemlju, temveč na celotnem območju Goriških Brd to stran in onstran meje. Težiti moramo k temu, da s skupnimi močmi našega širšega prostora razvijemo turistično dejavnost v sklopu Gorske skupnosti Nadiških in Terskih dolin ter Brd in s tem uveljavimo in utrdimo ime, ki ga sicer že uživa naša vinska proizvodnja. Pri tem pričakujemo, da bodo vsi naši vinogradniki, gostinci in podjetniki na turističnem področju sistematično sodelovali. Da bi dosegli te cilje, je prvenstvena dolžnost občinske uprave, da stremi za izboljšanjem javnih infrastruktur.

Poleg tega moramo skrbeti za lepše, življenju prijetno in prijaznejše vaško okolje. Še naprej moramo vztrajati pri ločenem sortiranju odpadkov ter spodbujati prav vse nas k uporabi ob-

novljivih virov energije ter okolju prijaznejše tehnologije (fotovoltaični in geotermični energijski sistemi, fitodepuracija, lesna biomasa ipd.).

Naša občina je poznana doma in v širšem italijanskem ter slovenskem prostoru kot ustvarjalka kulturnih dobrin, in to predvsem po zaslugi mlajšega rodu. Vse kulturne dejavnosti v naši občini morajo biti deležne vedno večje pozornosti. Istočasno mora uprava vplivati pri odgovornih organih, da se kulturno ljubiteljske dejavnosti finančno podprejo iz različnih deželnih in državnih virov.

Življenjske važnosti je, da se vsi občani zavedamo, da predstavljata občinski vrtec in osnovna šola neizmerno bogastvo za prihodnost naše skupnosti; zato vas naprošamo, da z veliko pozornostjo, predvsem mladi starši, sledite tema ustanovama.

Tako se na bližnjih volitvah predstavlja števerjanska sekcija SSK s svojo prodorno kandidatko, solidno listo in kakovostnim programom. To je brez dvoma odlična izbira!

Franka Padovan

Občina Sovodnje

Sporazum dveh list za županskega kandidata Walterja Devetaka

Slovenska skupnost v občinskem svetu občine Sovodnje ob Soči že dva mandata dobro sodeluje z občansko listo Skupaj za Sovodnje. Po analizi poteka mandata, ki se ravno končuje, je sovodenjska sekcija SSK ocenila, da je zaveznitvo še vedno aktualno in da lahko na bližnjih volitvah seže po zmagi ter tako prinese prepotrebno prevetritev pri upravljanju sovodenjske občine.

Tokrat bomo nastopali sicer nekoliko drugače: skupnega kandidata Walterja Devetaka bosta podpirali dve ločeni listi: Slovenska skupnost in Skupaj za Sovodnje. Ta formula omogoča vsaki strani, da se predstavi s svojim imenom in simbolom. Več kandidatov za članstvo v občinskem svetu pa bo omogočilo tudi večjo volilno učinkovitost. Na listi SSK je 12 imen mlajših in starejših kandidat in kandidatov, ki predstavljajo vso pisano stvarnost sovodenjske občine.

Naš skupni županski kandidat Walter Devetak je star 50 let in izhaja iz znane vrhovske družine, ki je ves po-

vojni čas aktivno sooblikovala družbeno in kulturno življenje v vasi in občini. Walterjev oče Marčelo je bil več obdobj svetnik in odbornik Občinske enotnosti v Sovodnjah, prav tako pokojni brat Darin.

Svoje študije je opravil na goriškem slovenskem učiteljsku. Po maturi se je zaposlil v gospodarstvu, kjer se je s trdim delom, vztrajnostjo in sposobnostjo lepo uveljavil. Trenutno je odgovoren za posle z zahodno Evropo v znanem slovenskem multinacionalnem holdingu.

Ob poklicu skrbi za družino in posveča veliko časa vrhovski skupnosti. Skoraj deset let je bil podpredsednik in nato predsednik gospodarske zadrage Brajda - Vrh. Bil je tudi glavni pobudnik ponovne ustanovitve jusa Vrh.

Kandidaturo je sprejel, ker je prepričan, da je ob vse bolj zahtevnem vodenju občinskih poslov nujno potrebno preseči dosedanje kalupe in ideološke delitve. Zaveda se, da konkretne probleme domače skupnosti lahko rešimo le z združenimi močmi, s strokovnim pristopom in podjetniško miselnostjo.

Sam Walter nam je povedal, da je kandidaturo sprejel po daljšem premisleku, potem ko je samega sebe prepričal, da lahko z osebnimi izkušnjami na poklicnem področju in dosedanjim delom v korist krajevne, vaške skupnosti pozitivno prispeva tudi k vodenju oz. upravljanju občine.

Odločilno je bilo zanj tudi zaupanje dveh bistvenih komponent sovodenjske realnosti. To sta stranka Slovenske skupnosti in lista Skupaj za Sovodnje, ki sta ga predlagali za županskega kandidata.

Ob načelu dobrega upravljanja bo delal za dokončanje začelih ali načrtovanih del, budno in dosledno bo sledil vsem posegom na našem teritoriju in se trudil za razrešitev številnih in nelahkih odprtih vprašanjih: Malnišče je le eno izmed teh.

Walter Devetak

Občina Doberdob

Dario Bertinazzi županski kandidat

Dario Bertinazzi

Doberdobska sekcija SSK je izbrala za županskega kandidata svojega sekcijskega tajnika in načelnika skupine Skupaj za bodočnost v dosedanjem doberdobskem občinskem svetu Daria Bertinazzija. Njega bo podpirala lista Slovenske skupnosti, na kateri so številni novi in mladi obrazi. Lista sama je široko zasnovana, predvsem kar se tiče idejnopoličnih nazorov, in je zato usmerjena v prihodnost za čim uspešnejše upravljanje skupnega doberdoba.

Odločitev za Bertinazzija temelji na njegovem večletnem aktivnem delovanju tako znotraj sekcije SSK kot v doberdobskem občinskem svetu, kjer je v zadnjih desetih letih veliko storil kot občinski svetnik. Še posebno pomembna je bila njegova vloga v zadnjem petletnem obdobju, ko je vodil svetniško skupino, ki so jo sestavljali tako člani SSK kot občanske liste Nova obzorja. Skupina je bila dobro usklaje-

na in je učinkovito ter konstruktivno delovala, saj je vedno imela pred sabo dobrobit doberdobskih občanov in kraškega teritorija.

Dario Bertinazzi je po poklicu šolnik, opravlja službo podravnatelja na večstopenjski šoli Doberdob, poučuje pa na slovenski osnovni šoli v Romjanu. Znotraj šolskega sveta je tudi aktiven član Sindikata slovenske šole. V tem smislu zelo podrobno pozna sedanje stanje slovenske šole na Goriškem ter izzive, ki jih bo morala sprejeti v bližnji prihodnosti zaradi izvajanja nove šolske reforme.

Ob šolskih obveznostih je Dario Bertinazzi aktiven na področju zborovskega petja, saj je član vaškega mešanega pevskega zbora Hrast, ob tem pa se posveča vodenju drugih pevskih skupin in zborov. To delovanje je za slovensko narodno skupnost zelo pomembno, saj odigrava temeljno vlogo pri združevanju in širjenju slovenske ljudske kulture in tradicije, ki je na goriškem Krasu še posebno bogata.

Kot načelnik skupine Skupaj za bodočnost nas je Bertinazzi zaprosil za možnost, da se ob zaključku mandata javno zahvali kolegici Romini Pizzo ter kolegom Ivanu Černicu, Aldu Jarcu in Igorju Jurnu za izredno dobro opravljeno delo, požrtvovalnost in iskreno sodelovanje znotraj opozicije v mandatni dobi 2004-2009.

Videmska pokrajina

Protagonisti svoje sedanosti in prihodnosti

V videmski pokrajini bodo junija obnovili občinske svete v sledečih občinah, v katerih je prisotna slovenska narodna skupnost: Ahten, Bardo, Fojda, Grmek, Naborjet-Ovčja ves, Neme, Podbonesec, Prapotno, Rezija, Sovodnja, Srednje, Sveti Lenart, Špeter, Tipana in Trbiž. Izključene so občine Čedad, Tovorjana in Dreka.

V Benečiji (Terska in Nadiške doline) bodo za volilno zmago tekmovali levosredinske in desnosredinske občinske liste.

Tamkajšnja slovenska skupnost spremlja volitve z velikim zanimanjem, saj bo od njih odvisno tudi uveljavljanje že sprejetih zaščitnih norm (zakon št. 38/01 in dež. zakon št. 26/07, odlok predsednika deželnega odbora o vidni dvojezičnosti).

Gre za norme, ki na osnovi državnega zakona in deželne zakonodaje ničesar ne vsiljujejo, temveč ponujajo možnost uveljavljanja pravic tistim državljanom, ki to želijo.

Člen 20 deželnega zakona št. 26/07 bo pomenil za nove občinske uprave v Benečiji pravi izziv, saj govori o ukrepih v korist družbenega razvoja, gospodarske rasti in urejanja prostora na ozemlju, kjer živi slovenska jezikovna manjšina. Jasno je, da bodo ti posegi morali spodbujati predvsem gospodarstvo in zaposlovanje, da bi tako

prispevali k izboljšanju družbenih in gospodarskih razmer v tem prostoru.

Upravičeno lahko pričakujemo tudi uresničitev 1. in 2. odstavka 21. člena zakona 38/01, ki predvidevata primerno zastopstvo slovenske narodne skupnosti v posvetovalnih telesih, ki skrbijo za zaščito manjšinskih pravic na družbenem, gospodarskem in prostorskem področju.

Novoizvoljeni občinski svetniki se bodo morali prav gotovo soočiti tudi s problemom vidnosti slovenskih televizijskih programov sedeža RAI v Trstu, ki jih v tem prostoru še ni mogoče spremljati.

Veliko pozornost bo treba nena zadnje nameniti področju šolstva in izobraževanja ter podpreti vse tiste družine in študente, ki si želijo izobraževanja v slovenskem učnem jeziku ne le med obveznim šolanjem, ampak tudi na višjih šolah in univerzi. Prebivalci videmske pokrajine morajo spoznati, da lahko šole, v katerih se poučuje tudi v slovenskem jeziku, delujejo in sobivajo v tem prostoru skupaj z italijanskimi šolami. To bi bilo obojem v korist. Naj spomnimo, da šolska zakonodaja o najmanjšem potrebnem številu učencev ali dijakov za ohranitev šol (odlok preds. republike št. 233/98) predvideva, poleg splošnih olajšav za manj razvita območja, tudi zelo jasne

izjeme za šole slovenske narodne skupnosti in pa za šole z italijanskim učnim jezikom, ki se nahajajo na istem ozemlju kot slovenske. To bi moralo dokončno utišati škodljive proteste sicer maloštevilnih ljudi proti uvajanju pouka tudi v slovenskem jeziku na nižji srednji šoli.

Slovenska skupnost bo v duhu svoje tradicionalne zavezanosti vrednotam demokracije, pluralizma in neodvisnosti s pozornostjo spremljala delo krajevnih upraviteljev, ki želijo uveljavljati vrednote, ki so temeljne vrednote tudi za Slovensko skupnost pri njenem boju za zaščito in razvoj Slovencev v Italiji. Gre za vrednote, kot so družina, narava in okolje, gospodarstvo ter ustrežna vzgoja in izobraževanje. To so tudi temelji slovenske narodne skupnosti v Benečiji.

Za volivce v Benečiji bo ta volilna preizkušnja priložnost, da evidentirajo in podprejo tiste kandidate, ki so – ne glede na pripadnost temu ali onemu taboru – resnični zagovorniki slovenske narodne skupnosti. V Benečiji se namreč vse občinske uprave niso vedno obnašale do slovenskega vprašanja tako, kot bi pričakovali zaradi njihove ideološke pripadnosti. Nekatere „desnosredinske“ občinske uprave so v veliki meri zagotavljale pravice slovenske narodne skupnosti, od topono-

mastike do dvojezičnih osebnih izkaznic. Nekatere „levosredinske“ občinske uprave pa niso zagotovile ničesar, tudi na področju toponomastike ne.

Kar zadeva evropske volitve, pa imajo tudi volivci v Benečiji priložnost, da s svojim glasom podprejo slovenskega kandidata Borisa Pahorja na listi stranke SVP (Südtiroler Volkspartei). Ta stranka povezuje vse družbene sloje, navdihujejo jo vrednote krščanskega humanizma, ščiti pravice nemške in ladinske manjšine na Južnem Tirolskem, a tudi Slovencev v Italiji. Evropski poslanec, ki bo izvoljen, se bo ukvarjal z manjšinama na Južnem Tirolskem, kot tudi s položajem Slovencev v Italiji. On bo naša referenčna točka. Med drugim bo vključen v politično skupino Evropska ljudska stranka - Evropski demokrati.

Borisa Pahorja pa seveda ni treba posebej predstavljati, saj vsi poznamo njegov izjemni kulturni, politični in človeški ugled.

Ob koncu naj še poudarim pomen oblikovanja vsaj minimalne politične organiziranosti med državljani, ki pripadajo slovenski narodni skupnosti v Benečiji. Nujno moramo sodelovati v političnem življenju in postati protagonisti svoje sedanosti in še posebno svoje prihodnosti.

Miha Coren

Mladi Slovenske skupnosti

1. deželni kongres in Slovensko mladinsko srečanje treh dežel v Kanalski dolini

V nedeljo, 19. aprila, sta bila v hotelu Saisera v Ovčji vasi v Kanalski dolini 1. deželni kongres Mladih Slovenske skupnosti in Slovensko mladinsko srečanje treh dežel. Priredila sta ju tržaška mladinska skupina Mladi za mlade in goriška mladinska skupina Prihodnost.

Najprej so pozdravili deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, deželni tajnik SSK Damijan Terpin, domačina iz Kanalske doline Rudi Bartaloth in Simon Preschern ter predstavnik Korošcev Matija Wutti in Simon Valentin Inzko-Fink. Od 10. ure naprej se je vršil 1. deželni kongres. Predsedstvo so sestavljali Simon Koren, Alessandro Počkaj in Nataša Zeriul.

Krajši oris dela goriške Prihodnosti je predstavil Aljoša Jarc, ki je podčrtal pozitivno skupno delo s skupino Mladi za mlade, stalno soočanje z drugimi mladinskimi skupinami in druženje mladih iz različnih političnih ter kulturnih vrst.

Tajniško poročilo skupine Mladi za mlade je podal Tomaž Špacapan, ki je takoj podčrtal pomen izbire kraja, Ovčje vasi v Kanalski dolini, ki je strateškega pomena, kajti prav na tem območju bi se morali najbolj potruditi in se družiti s slovensko mladino in koroškimi rojaki. Občina Naborjet - Ovčja vas je pred kratkim zahtevala vključitev v seznam občin, kjer se bo izvajala vidna dvojezičnost. Gre za pomemben korak, ki ga mladi pozdravljajo prav s kongresom na tej slovenski zemlji in med našimi slovenskimi ljudmi. V poročilu je dalje govoril o dosedanjem delovanju skupine, nakazal njene smernice delovanja in cilje. Dotaknil se je tudi nekaterih polemik, ki so v začetni fazi spremljale Mlade za mlade in pozitivno pripomogle k razvoju skupine.

Osrednji del kongresa je bil namenjen spremembam statuta Mladinske sekcije Slovenske skupnosti, ki je poleg nekaterih manjših novosti spremenila ime. Iz prvotnega „Mladinska sekcija“ se je prelevila v „Mladi“, ki prav gotovo zveni modernejše in je bolj v skladu s časom.

Sledila je predstavitev pokrajinskih logov v digitalni obliki: goriškega je predstavil Simon Koren, tržaškega in deželnega pa Gabriele Calzi. Na podlagi modre barve so si Goričani izbrali motiv slovenske trobojnice, Tržačani pa šopek treh nageljnov (belega, modrega in rdečega). Za skupni deželni logo so Mladi uporabili prvotnega, tako da so na njem samo zamenjali staro ime z novim.

Tanja Peric je opisala novo skupno spletno stran Mladih Slovenske skupnosti, ki se deli na dva dela: eden je namenjen skupini Mladi za mlade, drugi pa Prihodnosti. Naslov novonastale internetne strani se glasi: www.mladi-ssk.org.

Najvažnejši del kogresa je bil namenjen volitvam, saj so udeleženci izvolili deželno vodstvo, ki ga sestavljajo 4 člani iz Gorice in 4 iz Trsta ter pokrajinska tajnika in predsednika, ki so avtomatično člani deželnega tajništva. Lista 8 imen je bila soglasno sprejeta, tako da je novo deželno vodstvo sestavljeno takole: Julija Berdon, Gabriele Calzi, David Požar in Tomaž Špacapan za Trst ter Matevž Čotar, Aljoša Jarc, Gregor Nanut in Karen Ulian za Gorico.

Goriški tajnik in predsednik bosta izvoljena na pokrajinskem kongresu 10. maja. Mladi za mlade pa so pred kratkim zaradi nekaterih notranjih sprememb izvolili za tajnico Na-

tašo Zeriul, za predsednico pa Tanjo Peric. Podpredsedniško mesto je zasedel Alessandro Počkaj, blagajniško pa Matia Mosenich. Novoizvoljeni tajnica in predsednica sta torej avtomatično že članici deželnega vodstva.

Novo deželno vodstvo je po kratkem premoru soglasno izvolilo Aljošo Jarca za deželnega predsednika, Tomaža Špacapana pa za deželnega tajnika Mladih Slovenske skupnosti.

Končni del kongresa je prijetno popestrilo predavanje gospoda Simona Prescherna s Trbiža, znane osebnosti Kanalske doline, ki je pripovedoval o težki realnosti tamkajšnjih Slovencev in orisal možnosti slovenskega razvoja v tem prostoru.

Po kosilu se je pričelo Slovensko mladinsko srečanje treh dežel.

Goste in udeležence kongresa je pozdravil novoizvoljeni deželni tajnik, ki je na kratko nakazal smernice nadaljnega delovanja Mladih in podčrtal pomen njih druženja ne glede na ideološko usmerjenost in vero. Špacapan je poudaril predvsem pomen druženja slovenske manjšine v Italiji s Korošci v Avstriji, ki po nedavnih volitvah potrebujejo še trdnejše in odločnejše delo v prid izvajanja manjšinskih pravic.

V ta namen bi Mladi radi organizirali različne pobude, začenjsi z dvodnevним izletom na Koroško konec meseca maja, da se bodo spoznali s predstavniki Mladih Enotne liste, KDZ in študentov iz Celovca.

Prvi popoldanski predavatelj je bil predsednik društva Planika iz Kanalske doline Rudi Bartaloth, ki je predstavil vrsto knjig, ki pišejo o slovenstvu, zgodovini in starih običajih Kanalske doline. Orisal je stanje slovensko govorečih ljudi na Trbiškem in nakazal probleme, s katerimi se manjšina na tem območju dnevno sooča.

Slovenski mladinski predstavniki iz bližnje Koroške so po kratkem pozdravu predvali filmski posnetek, s katerim so nekako predstavili svoj položaj v Avstriji in nakazali, katere so težave, ki jih ima slovenska manjšina na Koroškem. Posnetek so obogatili s komentarji in drugimi podatki.

Goriška Prihodnost je s pomočjo diapozitivov predstavila številčno prisotnost Slovencev v Italiji. Poudarila je tudi pomen uradne ustanovne seje 10. maja v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Druženje slovenske mladine bo na Goriškem potekalo predvsem na podlagi športnih, kulturnih in političnih pobud.

Mladi za mlade so na srečanju predstavili zgoščenko, na kateri so zbrali fotografije vseh cestnih tabel tržaške pokrajine, ki niso dvojezične, a bi po zakonu morale biti. Gradivo so opremili z orisom pravnega okvira in kartografskim materialom, na katerem so točno označene in poslikane točke, kjer se nahajajo enojezične table.

Mlade sta nazadnje čakala še družabnost in prijetno soočanje z gosti domačini iz Kanalske doline, bližnje Avstrije in Slovenije.

Nedeljski deželni kongres in srečanje odpirata Mladim nove izzive za naprej. Spoznali so nove ljudi, kolege, rojake. Cilj druženja, ki so si ga že spočetka zadali, je v tem okviru dosegel svoje bistvo. Prisotnost in soočenje Slovencev treh dežel je tista vizija evropskih Slovencev, po kateri bi morala stremeti naša manjšina. Za vse nas!

Aljoša Jarc

Tomaž Špacapan